

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA,
PROSTORNOG UREĐENJA I GRADITELJSTVA**

**NACRT PRIJEDLOGA
ZAKONA O ZAŠTITI ZRAKA,
S KONACNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, studeni 2004.

NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O ZAŠTITI ZRAKA, S KONACNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

I. OPCE ODREDBE

Clanak 1.

Ovim se Zakonom određuju mjere, način organiziranja, provođenja i nadzora zaštite i poboljšanja kakvoće zraka, kao dijela okoliša od općeg dobra, koji ima osobitu zaštitu Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Država).

Clanak 2.

(1) Zaštita i poboljšanje kakvoće zraka, u cilju održivog razvoja, temelji se na načelima zaštite okoliša određenim Zakonom o zaštiti okoliša i zahtjevima međunarodnog prava.

(2) U zaštiti i poboljšanju kakvoće zraka primjenjuju se i odredbe Zakona o zaštiti okoliša, ako to nije ovim Zakonom drukcije propisano.

(3) Zaštita zraka od onečišćivanja uzrokovanih radioaktivnim tvarima, tehnološkim nesrecama i elementarnim nepogodama uređuje se posebnim zakonima.

(4) Ako odredbama ovoga Zakona nije propisan poseban postupak za rješavanje upravnih stvari, postupa se po odredbama Zakona o općem upravnom postupku.

Clanak 3.

Mjere koje se poduzimaju u cilju zaštite i poboljšanja kakvoće zraka ne smiju ugroziti ostale sastavnice okoliša, kakvosc okoliša drugih područja, kakvosc življenja buducih naraštaja, te ne smiju biti u suprotnosti s propisima u područjima zaštite na radu i zaštite zdravlja ljudi.

Clanak 4.

U cilju zaštite i poboljšanja kakvoće zraka nužno je:

- utvrđivanje i ostvarivanje mjera u području zaštite i poboljšanja kakvoće zraka kako bi se izbjegle, spriječile ili smanjile štetne posljedice po ljudsko zdravlje, kakvosc življenja i okoliš u cjelini,
- ocuvanje kakvoće zraka ako je zrak čist ili neznatno onečišćen, te njezino poboljšavanje u slučajevima onečišćenosti,
  - sprječavanje i smanjivanje onečišćivanja koja utjecu na oštećivanje ozonskog omotaca i promjenu klime,
  - uspostava, održavanje i unapređivanje cjelovitog sustava upravljanja kakvocom zraka na teritoriju Države,

- procjenjivanje i pribavljanje odgovarajućih podataka o kakvoći zraka na temelju standardiziranih metoda i mjerila i osiguravanje njihove dostupnosti javnosti,
- izvršenje obveza preuzetih međunarodnim ugovorima i sporazumima kojih je Država strankom, te sudjelovanje u međunarodnoj suradnji u području zaštite i poboljšanja kakvoće zraka.

Članak 5.

(1) Učinkovitost zaštite i poboljšanja kakvoće zraka osiguravaju Hrvatski sabor (u daljnjem tekstu: Sabor) i Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada) te predstavnička i izvršna tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave unutar svoje i ovim Zakonom određene nadležnosti.

(2) Upravne i stručne poslove zaštite i poboljšanja kakvoće zraka te provedbu mjera zaštite i poboljšanja kakvoće zraka provode i osiguravaju središnja tijela državne uprave, uredi državne uprave u županijama, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nadležne za obavljanje poslova zaštite okoliša te druge pravne osobe koje imaju javne ovlasti.

(3) Procjenjivanje kakvoće zraka i procjenjivanje emisija u zrak obavljaju pravne osobe registrirane za ovu djelatnost.

(4) Gradani, ili kao pojedinci ili organizirani radi zaštite zraka u strukovne udruge i udruge za zaštitu zraka, pridonose ostvarivanju ciljeva zaštite i poboljšanja kakvoće zraka i provedbu učinkovite zaštite i poboljšanja kakvoće zraka.

Članak 6.

Nacin rada u tijelima državne uprave u županiji, tijelima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnim osobama koje imaju javne ovlasti u vezi s provedbom ovoga Zakona propisuje ministar nadležan za poslove zaštite okoliša (u daljnjem tekstu: ministar) naputkom. Naputak se objavljuje u Narodnim novinama.

Članak 7.

U smislu ovoga Zakona razumijeva se:

- (1) **zrak**: zrak troposfere na otvorenom prostoru, izuzevši zrak na mjestu rada;
- (2) **onečišćujuća tvar**: svaka tvar ispuštena/unesena u zrak izravnim i neizravnim ljudskim djelovanjem koja bi mogla nepovoljno utjecati na ljudsko zdravlje, kakvoću življenja i/ili na kakvoću okoliša u cjelini;
- (3) **razina onečišćenosti**: koncentracija onečišćujuće tvari u zraku ili njeno taloženje na površine u određenom vremenu;
- (4) **kakvoća zraka**: svojstvo zraka kojim se iskazuje značajnost u njemu postojećih razina onečišćenosti;
- (5) **onečišćeni zrak**: zrak kojeg je kakvoća takva da može narušiti zdravlje, kakvoću življenja i/ili štetno utjecati na bilo koju sastavnicu okoliša;
- (6) **granicna vrijednost (GV)**: granicna razina onečišćenosti ispod koje, na temelju znanstvenih spoznaja, ne postoji, ili je najmanji mogući, rizik štetnih učinaka na ljudsko zdravlje i/ili okoliš u cjelini i jednom kada je postignuta ne smije se prekoračiti;

- (7) **ciljna vrijednost:** razina onečišćenosti postavljena s ciljem dugorocnog otklanjanja mogućnosti štetnih učinaka na ljudsko zdravlje i/ili okoliš u cjelini i koju, gdje je to moguće, treba postići u utvrđenom roku;
- (8) **kritična razina:** razina onečišćenosti čije prekoracanje predstavlja opasnost za ljudsko zdravlje pri kratkotrajnoj izloženosti, pri kojoj se pojavi žurno moraju poduzeti odgovarajuće propisane mjere;
- (9) **granica tolerancije:** postotak granicne vrijednosti za koji ona može biti prekoracena pod za to propisanim uvjetima;
- (10) **tolerantna vrijednost (TV):** granicna vrijednost uvećana za granicu tolerancije,
- (11) **ocjenjivanje:** mjerodavna metoda koja se koristi za mjerenje ili procjenjivanje (izračunavanje, predviđanje) razina onečišćenosti;
- (12) **gornja granica procjenjivanja:** propisana razina onečišćenosti ispod koje se ocjenjivanje onečišćenosti može obavljati kombinacijom mjerenja i metoda procjene na temelju standardiziranih matematičkih modela i/ili drugih mjerodavnih metoda procjene;
- (13) **donja granica procjenjivanja:** propisana razina onečišćenosti ispod koje se ocjenjivanje onečišćenosti može obavljati samo s pomoću metoda procjene na temelju standardiziranih matematičkih modela i/ili drugih mjerodavnih metoda procjene;
- (14) **emisija:** ispuštanje/unošenje onečišćujućih tvari u zrak;
- (15) **granicna vrijednost emisije:** najveća dopuštena emisija, izražena ili koncentracijom onečišćujućih tvari u ispušnim plinovima i/ili količinom ispuštanja/unošenja onečišćujućih tvari u određenom vremenu;
- (16) **pracenje emisije:** mjerenje i/ili procjenjivanje emisije onečišćujućih tvari iz izvora onečišćivanja zraka;
- (17) **emisijski podatak:** vrijednost svake izmjerene, izračunate ili procijenjene veličine koja se koristi za određivanje emisije;
- (18) **emisijska kvota:** ukupna dopuštena godišnja količina emisije (izražava se u jedinicama mase u određenom vremenu) iz jednog ili više izvora zajedno, odnosno s određenog područja i/ili na teritoriju Države;
- (19) **staklenički plinovi:** plinoviti sastojci atmosfere koji se, prema Okvirnoj konvenciji Ujedinjenih naroda o promjeni klime, nadziru;
- (20) **registar emisija stakleničkih plinova:** standardizirana i informatizirana središnja baza podataka, koju sačinjavaju podaci o emisijama stakleničkih plinova i njihovim emisijskim kvotama;
- (21) **tvari koje oštećuju ozonski sloj:** tvari koje se, prema Montrealskom protokolu o tvarima koje oštećuju ozonski sloj, nadziru;
- (22) **onečišćivac:** pravna ili fizička osoba čije djelovanje izravno ili neizravno onečišćuje zrak;
- (23) **upravitelj (operator):** osoba koja upravlja stacionarnim izvorom ili nadzire njegov rad;
- (24) **pracenje kakvoće zraka:** sustavno mjerenje i/ili procjenjivanje razine onečišćenosti prema prostornom i vremenskom rasporedu;
- (25) **podatak kakvoće zraka:** vrijednost svake izmjerene, izračunate ili procijenjene veličine koja se koristi za određivanje kakvoće zraka;
- (26) **sanacijski program:** skup mjera za poboljšanje kakvoće zraka nekog područja;
- (27) **najbolja raspoloživa tehnika:** najučinkovitiji i najnapredniji razvojni stupanj djelatnosti i s njome povezanih načina proizvodnje, uz gospodarski i tehnički održive uvjete, uzimajući u obzir i troškove i prednosti, koji u pravilu može biti primjerena osnova za određivanje granicnih vrijednosti emisija, s ciljem sprječavanja i smanjivanja emisija u zrak;
- (28) **upravljanje kakvoćom zraka:** osiguravanje izvršenja mjera kojima se provodi strategija sprječavanja i smanjivanja onečišćivanja zraka na svim razinama, tako da se time ne ometa uravnoteženi razvoj;

(29) **područje:** jedan od razgraničenih dijelova teritorija Države, od ostalih takvih dijelova, koji predstavlja funkcionalnu cjelinu s obzirom na procenju, zaštitu i poboljšanje kakvoce zraka te upravljanje kakvoćom zraka;

(30) **naseljeno područje:** područje s više od 250 000 stanovnika, ili područje s manje od 250 000 stanovnika, a gustoća je stanovništva veća od prosječne u Republici Hrvatskoj te je nužna ocjena i upravljanje kakvoćom zraka.

Članak 8.

(1) Izvori su onečišćivanja zraka stacionarni i pokretni emisijski izvori.

(2) Stacionarni izvori jesu:

- točkasti: kod kojih se onečišćujuće tvari ispuštaju u zrak kroz za to oblikovane ispuste (postrojenja, tehnološki procesi, industrijski pogoni, uređaji i građevine i sl.),
- difuzni: kod kojih se onečišćujuće tvari unose u zrak bez određenog ispusta/dimnjaka (uređaji, površine i druga mjesta).

(3) Pokretni izvori jesu prijevozna sredstva koja ispuštaju onečišćujuće tvari u zrak: motorna vozila, lokomotive, plovni objekti, zrakoplovi.

(4) Izvori iz stavka 1. ovoga članka moraju biti izgrađeni i/ili proizvedeni, opremljeni, rabljeni i održavani tako da ne ispuštaju u zrak onečišćujuće tvari iznad granicnih vrijednosti emisije odnosno da ne ispuštaju/unose u zrak onečišćujuće tvari u količinama koje mogu ugroziti zdravlje ljudi, kakvoću življenja i okoliš.

(5) Granicne vrijednosti emisija iz pokretnih izvora propisuju se posebnim propisom.

II. PLAN, PROGRAMI I IZVJEŠĆA

Članak 9.

(1) Plan zaštite i poboljšanja kakvoce zraka (u daljnjem tekstu: Plan) provedbeni je dokument strategije zaštite zraka koja je sastavni dio Strategije zaštite okoliša i sadrži:

- nacela i mjerila za određivanje ciljeva i prioriteta,
- ocjenu stanja kakvoce zraka,
- prioritetne mjere i aktivnosti,
- preventivne mjere za očuvanje kakvoce zraka,
- kratkorocne mjere, kada postoji rizik od prekoraćivanja kritičnih razina,
- kratkorocne mjere, kada postoji rizik od prekoraćivanja tolerantnih vrijednosti, u cilju postizanja granicnih vrijednosti u zadanom roku,
- mjere za postizanje granicnih vrijednosti u zadanom roku ako su prekoraćene,
- mjere za smanjivanje emisija onečišćujućih tvari i stakleničkih plinova po djelatnostima,
- mjere za postupno ukidanje tvari koje oštećuju ozonski sloj,
- mjere za smanjivanje emisija postojećih organskih onečišćivala i teških metala,
- mjere za poticanje porasta energetske učinkovitosti i uporabu obnovljive energije,
- mjere za smanjivanje ukupnih emisija iz prometa,

- mjere za smanjivanje nepovoljnih učinaka zakiseljivanja, eutrofikacije i fotokemijskog onečišćenja,
- način provedbe mjera,
- redoslijed ostvarivanja mjera,
- rok izvršavanja mjera,
- obveznike provedbe mjera,
- međunarodne obveze Države,
- procjenu sredstava za provedbu Plana,
- analizu troškova i time stvorene koristi poboljšanja kakvoće zraka.

(2) Nositelj izrade Plana iz stavka 1. ovoga članka je ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) u suradnji sa središnjim tijelima državne uprave nadležnim za područja: zdravlja, industrije, energetike, poljoprivrede, šumarstva, znanosti, voda, mora, prometa, turizma, procjena meteoroloških uvjeta i dr.

(3) Plan donosi Vlada za razdoblje od četiri godine.

(4) Plan se objavljuje u Narodnim novinama.

Članak 10.

(1) Skupština županije odnosno Gradska skupština Grada Zagreba donosi Program zaštite i poboljšanja kakvoće zraka (u daljnjem tekstu: Program) koji je sastavni dio programa zaštite okoliša za područje županije odnosno Grada Zagreba.

(2) Gradsko odnosno općinsko vijeće donosi Program iz stavka 1. ovoga članka za područje grada odnosno općine u kojem je razina onečišćenja zraka iznad tolerantnih vrijednosti (*TV*).

(3) Ured državne uprave u županiji nadležan za zaštitu okoliša daje prethodnu suglasnost na Program iz stavka 1. ovoga Zakona.

(4) Program iz stavka 1. i 2. ovoga članka donosi se za razdoblje od četiri godine.

Članak 11.

(1) Za potrebe ostvarenja ciljeva Plana, Programa i drugih dokumenata važnih za zaštitu i poboljšanje kakvoće zraka, te za uvid u stanje kakvoće zraka, izrađuje se Izvješće o stanju kakvoće zraka za područje Države (u daljnjem tekstu: Izvješće) za razdoblje od četiri godine.

(2) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka sadrži:

- stanje kakvoće zraka: područja i razine onečišćenosti, trajanje određenih znakovitih razina onečišćenosti, opće informacije o području, vrste i procjene onečišćivanja, porijeklo onečišćenosti, analizu čimbenika koji su uzrokovali onečišćenost zraka, pojedinosti o poduzetim mjerama i projektima za poboljšanje kakvoće zraka,
- ocjenu provedenih mjera i njihove učinkovitosti,
- ostvarivanje smjernica Plana, programa i drugih dokumenata zaštite i poboljšanja kakvoće zraka,
- provedbu obveza iz međunarodnih ugovora iz područja zaštite zraka,
- ocjenu provedenog inspekcijskog nadzora,

- podatke o izrecenim kaznama,
- podatke o korištenju financijskih sredstava za zaštitu i poboljšanje kakvoce zraka,
- prijedlog izmjena i dopuna postojećih dokumenata, te druge podatke od znacenja za zaštitu i poboljšanje kakvoce zraka.

(3) Ministarstvo je nositelj izrade Izvješća iz stavka 1. ovoga clanka a izrađuje ga Agencija za zaštitu okoliša.

(4) Izvješće iz stavka 3. ovoga clanka Ministarstvo podnosi Vladi.

Clanak 12.

(1) O provedbi Programa iz clanka 10. stavka 1. ovoga Zakona upravni odjel županije odnosno upravno tijelo Grada Zagreba nadležno za zaštitu okoliša izrađuje izvješće za razdoblje od dvije godine i podnosi ga poglavarstvu županije odnosno Gradskom poglavarstvu Grada Zagreba.

(2) O provedbi Programa iz clanka 10. stavka 2. ovoga Zakona upravni odjel grada odnosno općine nadležan za zaštitu okoliša izrađuje godišnje izvješće i podnosi ga gradskom poglavarstvu odnosno općinskom vijeću.

(3) Izvješće iz stavka 1. i 2. ovoga clanka izrađuje se sukladno Izvješću iz clanka 11. stavka 2. ovoga Zakona.

Clanak 13.

Izvješće iz clanka 11. ovoga Zakona objavljuje se u Narodnim novinama, a Izvješće iz clanka 12. stavka 1. i 2. ovoga Zakona objavljuje se u službenom glasilu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Clanak 14.

(1) Nacrt Plana i Izvješća iz clanka 9. i 11. ovoga Zakona mora biti javno objavljen, radi pribavljanja mišljenja, prijedloga i primjedbi javnosti.

(2) Posredstvom medija Ministarstvo izvješćuje javnost o mjestu na kojem su nacrt Plana i Izvješća dostupni, te načinu i vremenu iznošenja mišljenja, prijedloga i primjedbi.

(3) Rok, u kojem javnost može iznositi primjedbe, prijedloge i mišljenja, ne može biti kraci od 30 dana od dana objave.

(4) Ministarstvo razmatra mišljenja, prijedloge i primjedbe javnosti te ocjenjuje i odlučuje o njihovoj opravdanosti.

(5) Odredbe stavka 1., 2., 3. i 4. ovoga clanka primjenjuju se odgovarajuće i na donošenje Programa i Izvješća županije, Grada Zagreba, grada i općine.

III. PRACENJE I UTVRĐIVANJE KAKVOCE ZRAKA, EMISIJA I IZVORA EMISIJE

Clanak 15.

Razina onečišćenosti zraka prati se:

- mjerenjem i/ili procjenjivanjem razina onečišćenosti zraka u nenaseljenim područjima (pozadinska onečišćenost zraka),
- mjerenjem i/ili procjenjivanjem razina onečišćenosti koje su posljedica regionalnog i prekograničnog daljinskog prijenosa onečišćujućih tvari u zraku i oborina na teritoriju Države,
- mjerenjem razina onečišćenosti zraka i oborina u naseljima i industrijskim područjima,
- mjerenjem razina onečišćenosti zraka u okolini stacionarnih izvora koji mogu utjecati na kakvoću zraka,
- mjerenjem fizikalnog stanja atmosfere, odnosno meteoroloških uvjeta na lokacijama gdje se mjeri kakvoća zraka,
- mjerenjem i opažanjem promjena koje ukazuju na učinak onečišćenosti zraka (posredni pokazatelji kakvoće zraka): na tlu, biljkama, građevinama, u biološkim nalazima i sl.

Ocjenjivanje i razvrstavanje područja prema razinama onečišćenosti

Clanak 16.

Razina onečišćenosti ocjenjuje se analizom postojećeg stanja na osnovi:

- rezultata redovitih mjerenja u državnoj mreži tijekom najmanje jedne godine,
- rezultata redovitih mjerenja u lokalnoj mreži tijekom najmanje jedne godine,
- rezultata mjerenja posebne namjene,
- primjenom standardiziranih matematičkih modela,
- drugih metoda procjene u skladu s opceprihvaćenom praksom u svijetu.

Clanak 17.

- (1) Ocjenjivanje onečišćenosti zraka obvezno je na cijelom teritoriju Države.
- (2) U područjima u kojima razina onečišćenosti ne prekoračuje gornju granicu procjenjivanja, razina onečišćenosti se ocjenjuje primjenom kombinacije mjerenja i metoda matematičkog modeliranja i/ili drugih metoda procjene u skladu s opceprihvaćenom praksom u svijetu.
- (3) U područjima u kojima razina onečišćenosti ne prekoračuje donju granicu procjenjivanja, razina onečišćenosti se ocjenjuje primjenom metoda matematičkog modeliranja i/ili drugih metoda procjene u skladu s opceprihvaćenom praksom u svijetu.
- (4) U područjima kojima razina onečišćenosti prekoračuje granicnu vrijednost ili tolerantnu vrijednost, ocjenjivanje razine onečišćenosti provodi se mjerenjem.

- (5) U naseljenim područjima ocjenjivanje razine onečišćenosti provodi se mjerenjem.
- (6) U naseljenim područjima u kojima se pojavljuju kritične razine, ocjenjivanje razine onečišćenosti provodi se mjerenjem.
- (7) Ocjenjivanje onečišćenosti zraka osigurava Ministarstvo.

Članak 18.

(1) Prema razinama onečišćenosti, s obzirom na propisane granicne vrijednosti i tolerantne vrijednosti, utvrđuju se sljedeće kategorije kakvoće zraka:

- prva kategorija kakvoće zraka - čist ili neznatno onečišćen zrak: nisu prekoračene granicne vrijednosti (*GV*) niti za jednu onečišćujuću tvar,
- druga kategorija kakvoće zraka - umjereno onečišćen zrak: prekoračene su granicne vrijednosti (*GV*) za jednu ili više onečišćujućih tvari, a nisu prekoračene tolerantne vrijednosti (*TV*) niti za jednu onečišćujuću tvar,
- treća kategorija kakvoće zraka - prekomjerno onečišćen zrak: prekoračene su tolerantne vrijednosti (*TV*) za jednu ili više onečišćujućih tvari.

(2) Razgranicavanje teritorija Države na područja i njihovo razvrstavanje prema kategorijama kakvoće zraka određuje Vlada.

(3) Kategorije kakvoće zraka utvrđuju se jedanput godišnje za proteklu kalendarsku godinu. Popis kategorija kakvoće zraka na teritoriju Države donosi ministar i objavljuje ih se na web - stranici Ministarstva i u Narodnim novinama.

Članak 19.

Ministarstvo je dužno obavijestiti Vladu o područjima na kojima se pojavljuju razine onečišćenosti veće od tolerantne vrijednosti, o rezultatima mjerenja na tim područjima te mjerama i rokovima za postizanje razine onečišćenosti manje od tolerantnih vrijednosti.

Državna mreža za praćenje kakvoće zraka

Članak 20.

(1) Za pojedina područja i naseljena područja u Državi uspostavlja se mreža za trajno praćenje kakvoće zraka (u daljnjem tekstu: državna mreža).

(2) Državna mreža sastavni je dio praćenja stanja okoliša i financira se iz Državnog proračuna.

Članak 21.

(1) Državnu mrežu čine:

- postaje za mjerenja pozadinske onečišćenosti, regionalnog i prekograničnog daljinskog prijenosa te mjerenja u okviru međunarodnih obveza Države,

- postaje za mjerenje kakvoce zraka u područjima kulturnog i prirodnog naslijeđa,
  - postaje za mjerenje onečišćenosti zraka u naseljima i industrijskim područjima.
- (2) Lokacije postaja iz stavka 1. ovoga članka, na prijedlog Ministarstva, određuje Vlada.

Članak 22.

- (1) Postaje iz članka 21. ovoga Zakona prate kakvoću zraka prema Programu mjerenja razine onečišćenosti.
- (2) Program mjerenja razine onečišćenosti u državnoj mreži utvrđuje se na temelju sljedećih mjerila:
- postojecih mjernih podataka,
  - standardiziranih postupaka procjene - za područja u kojima nema izmjerenih podataka,
  - ugroženosti okoliša s obzirom na veličinu emisije i lokaciju izvora onečišćivanja zraka,
  - izloženosti stanovništva, posebno osjetljivih podskupina,
  - gustoće naseljenosti,
  - osjetljivosti biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa,
  - ugroženosti kulturne i prirodne baštine,
  - meteoroloških i klimatskih uvjeta,
  - topografije,
  - ugroženosti okoliša s obzirom na daljinski prijenos onečišćujućih tvari.
- (3) Program mjerenja razine onečišćenosti, te gustoću mjerenja i mjerno razdoblje donosi ministar.

Članak 23.

Ministarstvo obavlja koordinaciju svih aktivnosti državne mreže i suraduje s drugim tijelima državne uprave koja na temelju posebnih propisa sudjeluju u pracenju kakvoce zraka, posebice s tijelima nadležnim za zaštitu zdravlja ljudi, zaštitu prirode, pracenja meteoroloških uvjeta te s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 24.

- (1) Podaci kakvoce zraka iz državne mreže su javni i objavljuju se na web-stranicama Ministarstva.
- (2) Podaci iz stavka 1. ovoga članka koriste se za potrebe izvješća o stanju kakvoce zraka i sastavni su dio informacijskog sustava o kakvoce zraka.

Lokalne mreže za pracenje kakvoce zraka

Članak 25.

- (1) Županija, Grad Zagreb, gradovi i općine provode ocjenjivanje razine onečišćenosti na svom području.

(2) Županija, Grad Zagreb, gradovi i općine, temeljem ocijenjene razine onečišćenosti iz stavka 1. ovoga članka, uspostavljaju mrežu za trajno praćenje kakvoće zraka na svom području (u daljnjem tekstu: lokalna mreža) ako su razine onečišćenosti više od granicnih vrijednosti (*GV*).

(3) Predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave iz stavka 2. ovoga članka određuje lokacije postaja u lokalnoj mreži, donosi program mjerenja razine onečišćenosti i osigurava uvjete njegove provedbe.

(4) Programi mjerenja razine onečišćenosti moraju uvažiti mjerila iz članka 22. stavka 2. ovoga Zakona uz posebno uvažavanje lokalnih i regionalnih značajki.

(5) Upravni odjel županije odnosno upravno tijelo Grada Zagreba i grada nadležno za poslove zaštite okoliša obavlja koordinaciju svih aktivnosti lokalne mreže i objavljuje podatke o obavljenim mjerenjima, te izvješće o podacima mjerenja za proteklu kalendarsku godinu do 30. travnja tekuće godine dostavlja Agenciji za zaštitu okoliša.

Pracjenje kakvoće zraka posebne namjene

Članak 26.

(1) U okolici izvora onečišćivanja zraka iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona onečišćivac mora obavljati praćenje kakvoće zraka određeno u aktu o procjeni utjecaja na okoliš i/ili dozvoli izdanoj prema posebnom propisu.

(2) Ako za određeni zahvat nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš praćenje kakvoće zraka se provodi sukladno dozvoli izdanoj prema posebnom propisu.

(3) Financiranje praćenja kakvoće zraka iz stavka 1. ovoga članka osigurava onečišćivac.

(4) Onečišćivac je dužan podatke kakvoće zraka iz stavka 1. i 2. ovoga članka dostaviti upravnom odjelu županije odnosno upravnom tijelu Grada Zagreba nadležnom za poslove zaštite okoliša do 31. ožujka tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu.

Članak 27.

(1) U slučajevima kada postoji osnovana sumnja da je došlo do onečišćenosti zraka kojeg je kakvoća takva da može narušiti zdravlje ljudi, kakvoću življenja i/ili štetno utjecati na bilo koju sastavnicu okoliša, moraju se obaviti mjerenja posebne namjene.

(2) Gradsko poglavarstvo Grada Zagreba, odnosno grada i općine utvrđuje opravdanost osnovane sumnje iz stavka 1. ovoga članka i donosi odluku o mjerenjima posebne namjene sa sadržajem i razdobljem mjerenja.

(3) Ako se mjerenjem utvrdi prekomjerna onečišćenost zraka a onečišćivac je poznat, troškove mjerenja snosi onečišćivac.

(4) Ako se mjerenjem utvrdi da nije došlo do prekomjerne onečišćenosti ili je došlo do prekomjerne onečišćenosti a onečišćivac nije poznat, troškove snosi jedinica lokalne samouprave čije je poglavarstvo donijelo odluku iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 28.

Mjerenja iz članka 26. stavka 1. i 2. ovoga Zakona postaju sastavni dio programa mjerenja lokalne mreže.

Članak 29.

(1) Podaci kakvoće zraka iz lokalne mreže su javni i objavljuju se jedanput godišnje u službenom glasilu ili na web-stranicama jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u sažetom opsegu i na način razumljiv širokoj javnosti.

(2) Podaci iz stavka 1. ovoga članka koriste se za potrebe izvješća o stanju kakvoće zraka i sastavni su dio informacijskog sustava o kakvoći zraka.

Članak 30.

(1) Granicne vrijednosti (*GV*) za pojedine onečišćujuće tvari u zraku propisuje Vlada.

(2) Propisom iz stavka 1. ovoga članka, ovisno o svojstvima onečišćujuće tvari, propisuju se i gornje granice procjenjivanja, donje granice procjenjivanja, granice tolerancije odnosno tolerantne vrijednosti (*TV*), ciljne vrijednosti, osnovne sastavnice navedenih vrijednosti, kritične razine i posebne mjere zaštite zdravlja ljudi koje se pri njihovoj pojavi moraju poduzeti, te rokove za postupno smanjivanje granica tolerancije.

Članak 31.

(1) Predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave može za svoje područje odrediti strože tolerantne vrijednosti (*TV*) kakvoće zraka od propisanih uz suglasnost Vlade.

(2) Akt iz stavka 1. ovoga članka objavljuje se u službenom glasilu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 32.

(1) Ako se na određenom području izmjere/utvrde kritične razine, poglavarstvo Grada Zagreba, grada i općine naredit će primjenu posebnih mjera zaštite zdravlja ljudi i način njihova provođenja.

(2) Posebne mjere zaštite zdravlja ljudi iz stavka 1. ovoga članka podrazumijevaju i mjere koje se odnose na pokretne izvore.

(3) O pojavi kritičnih razina obvezno se obavješćuje javnost posredstvom medija.

Evidentiranje i procenje emisije i izvora emisije

Clanak 33.

(1) Onecišcivaci, vlasnici i/ili korisnici izvora onecišcivanja iz clanka 8. stavka 2. ovoga Zakona, dužni su:

- podatke o stacionarnom izvoru, svakoj njegovoj promjeni (rekonstrukciji) i o upravitelju dostaviti uredu državne uprave u županiji odnosno upravnom tijelu Grada Zagreba nadležnom za zaštitu okoliša,
- osigurati redovito procenje emisije i o tome voditi evidenciju,
- osigurati obavljanje mjerenja emisije onecišcujucih tvari iz stacionarnog izvora,
- voditi evidenciju o obavljenim mjerenjima s podacima o mjernim mjestima i rezultatima mjerenja te o ucestalosti mjerenja emisija,
- voditi evidenciju o upotrijebljenom gorivu i otpadu kod procesa suspaljivanja,
- voditi evidenciju o radu uređaja za smanjivanje emisija.

(2) Podaci iz stavka 1. podstavka 2. do 6. ovoga clanka dostavljaju se u Katastar onecišcivanja okoliša.

(3) Za izvore onecišcivanja zraka iz clanka 8. stavka 3. ovoga Zakona podaci o izvorima emisije vode se na nacin propisan za prijevozna sredstva, u skladu s posebnim propisom.

Clanak 34.

Ured državne uprave u županiji odnosno upravno tijelo Grada Zagreba na osnovi podataka iz clanka 33. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona vode registar izvora onecišcivanja s podacima o prostornom smještaju i kapacitetima izvora onecišcivanja, te o svim promjenama i rekonstrukcijama. Podaci iz registra izvora onecišcivanja dostavljaju se Agenciji za zaštitu okoliša.

IV. MJERE ZA SPRJECAVANJE I SMANJIVANJE ONECIŠCIVANJA ZRAKA

Clanak 35.

Djelotvorna zaštita i poboljšanje kakvoce zraka, i drugih dijelova okoliša koji su ugroženi zbog onecišcivosti zraka, osigurava se primjenom nacela uravnoteženog razvoja, nacela cjelovitog planiranja i primjenom najboljih raspoloživih tehnika, tehnickih rješenja i mjera.

Clanak 36.

(1) Na podrucju za koje je utvrđeno da je kakvoća zraka prve kategorije djeluje se preventivno kako se zbog gradjenja i razvitka podrucja ne bi prekoralice granicne vrijednosti (*GV*).

(2) Na podrucju za koje je utvrđeno da je kakvoća zraka druge kategorije provode se mjere smanjivanja onecišcivosti zraka kako bi se postigle granicne vrijednosti (*GV*).

(3) Na području za koje je utvrđeno da je kakvoća zraka treće kategorije provode se sanacijske mjere kako bi se kratkorocno postigle tolerantne vrijednosti (*TV*), a dugorocno granicne vrijednosti (*GV*).

Mjere za sprječavanje onečišćivanja zraka

Clanak 37.

Sprječavanje i smanjivanje onečišćivanja zraka provodi se:

- uskladjivanjem dokumenata prostornog uređenja s programima zaštite i poboljšanja kakvoće zraka, odnosno cjelovitim planiranjem,
- propisivanjem granicnih vrijednosti emisija iz stacionarnih izvora i granicnih vrijednosti u vezi sa sastavom određenih proizvoda i/ili drugih značajki kakvoće proizvoda,
- primjenom mjera zaštite zraka utvrđenih u aktu o procjeni utjecaja na okoliš ili dozvoli izdanoj po posebnom propisu za određeni zahvat, pri projektiranju, gradnji, i uporabi izvora onečišćivanja zraka iz clanka 8. stavka 2. ovoga Zakona,
- primjenom mjera zaštite zraka utvrđenih u dozvoli izdanoj prema posebnom propisu ako za određeni zahvat nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš,
- propisivanjem emisijskih kvota za pojedine onečišćujuće tvari,
- raspodjelom emisijskih kvota stakleničkih plinova,
- poticanjem primjene čistijih tehnologija i obnovljivih izvora energije,
- poticanjem uvođenja mjera energetske učinkovitosti,
- postupnim smanjivanjem potrošnje tvari koje oštećuju ozonski omotac,
- provedbom mjera iz sanacijskih programa za pojedine izvore ili područja.

Clanak 38.

(1) Granicne vrijednosti emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora iz clanka 8. stavka 2. ovoga Zakona te učestalost mjerenja emisije propisuje Vlada.

(2) Granicne vrijednosti sastavnica i/ili drugih značajki kakvoće proizvoda, način utvrđivanja kakvoće proizvoda te način dokazivanja sukladnosti propisuje Vlada.

(3) U propisu iz stavka 1. i 2. ovoga clanka Vlada može odrediti za postojeće izvore razinu dopuštenog prekoračenja propisanih granicnih vrijednosti za određeno razdoblje.

Clanak 39.

(1) Emisijske kvote za pojedine onečišćujuće tvari koje uzrokuju nepovoljne učinke zakiseljivanja, eutrofikacije i fotokemijskog onečišćenja, na teritoriju Države određuju se prema Planu iz clanka 9. ovoga Zakona..

(2) Onečišćujuće tvari iz stavka 1. ovoga clanka, njihovu emisijsku kvotu za određeno razdoblje i način izradivanja godišnjih proračuna emisija propisuje Vlada.

Clanak 40.

(1) Postupno smanjivanje potrošnje tvari koje oštećuju ozonski sloj, postupanje s tim tvarima, postupanje s proizvodima koji sadrže te tvari ili su s pomoću tih tvari proizvedeni, postupanje s tim tvarima nakon prestanka uporabe proizvoda koji ih sadrži, način prikupljanja, uporabe i trajnog zbrinjavanja tih tvari, način obracuna troškova uporabe tih tvari i način označavanja proizvoda koji sadrže ove tvari propisuje Vlada.

(2) Propisom iz stavka 1. ovoga članka određuju se uvjeti koje moraju udovoljavati pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost održavanja i/ili popravka te isključivanja iz uporabe proizvoda koji sadrže tvari koje oštećuju ozonski omotac.

(3) **Pravna i fizička osoba koja** obavlja djelatnost održavanja i/ili popravka te isključivanja iz uporabe proizvoda iz stavka 2. ovoga članka mora proći obuku prema programu stručnog usavršavanja koji propisuje ministar u suradnji s ministrom nadležnim za obrazovanje.

(4) Dozvolu za obavljanje djelatnosti održavanja i/ili popravka te isključivanja iz uporabe proizvoda iz stavka 2. ovoga članka izdaje Ministarstvo.

(5) Protiv upravnog akta iz stavka 4. ovoga članka nije dopuštena žalba ali se može pokrenuti upravni spor.

Clanak 41.

(1) Predstavničko tijelo županije odnosno Grada Zagreba može na svom području donijeti strože granicne vrijednosti emisija od propisanih u članku 38. stavku 1. ovoga Zakona:

- za stacionarni izvor za koji je procjena utjecaja na okoliš određena prostornim planom županije odnosno grada Zagreba, sukladno Zakonu o zaštiti okoliša,
- za slučajeve iz članka 44. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Odluka iz stavka 1. ovoga članka donosi se uz prethodnu suglasnost Vlade.

Clanak 42.

(1) U području prve i druge kategorije kakvoće zraka novi zahvat u okoliš ili rekonstrukcija postojećeg izvora onečišćivanja zraka iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona ne smije ugroziti postojećem kategoriju kakvoće zraka.

(2) U području treće kategorije kakvoće zraka ne može se izdati lokacijska, građevinska i uporabna dozvola za novi izvor onečišćivanja zraka niti za rekonstrukciju postojećeg ako se tom gradnjom ne osigurava:

- zamjena postojećeg, nezadovoljavajućeg stacionarnog izvora novim, kojim se smanjuje onečišćenost zraka,
- povišenje razine onečišćenosti zraka u okolici stacionarnog izvora ne prelazi 10 % tolerantne vrijednosti kakvoće zraka (*TV*), pod uvjetom da je u tijeku provođenje sanacijskog programa za postojeće izvore onečišćivanja.

(3) U području treće kategorije kakvoće zraka može se izdati lokacijska, građevinska i uporabna dozvola za novi izvor onečišćivanja zraka ili za rekonstrukciju postojećeg ako se mjerenjima posebne namjene dokaže da kakvoća zraka više nije treće kategorije.

Mjere za smanjivanje onečišćivanja zraka

Članak 43.

(1) U području druge kategorije kakvoće zraka Gradska skupština Grada Zagreba, gradsko odnosno općinsko vijeće donosi Plan mjera za smanjivanje onečišćivanja zraka (u daljnjem tekstu: Plan mjera), kako bi se postupno postigle granicne vrijednosti (GV).

(2) Plan mjera iz stavka 1. ovoga članka donosi se na temelju ocjene stanja kakvoće zraka (utvrđivanje mjesta i preporacenja razine onečišćenosti, njihovo trajanje i uzroci preporacenja, opće informacije o području, vrsta i procjena onečišćenosti, porijeklo onečišćenosti, analiza čimbenika koji su uzrokovali preporacenje emisija) i mora sadržavati:

- kratkorocne i dugorocne mjere za smanjivanje emisije iz stacionarnih izvora,
- mjere za smanjivanje emisija iz skupnih izvora (promet, kućna ložišta i slično),
- redoslijed ostvarivanja mjera s rokovima izvršenja i obveznicima njihove provedbe,
- pracenje kakvoće zraka,
- procjenu kakvoće zraka nakon provedbe mjera,
- procjenu sredstava potrebnih za provedbu pojedinih mjera.

(3) Grad Zagreb, grad i općina osigurava iz svog proračuna sredstva za izradu Plana mjera za smanjivanje onečišćivanja zraka i provedbu mjera za smanjivanje emisija iz skupnih izvora.

(4) Onečišćivac je dužan provesti i financirati mjere za smanjivanje emisija onečišćujućih tvari u zrak utvrđenih u Planu mjera za smanjivanje onečišćivanja zraka.

Članak 44.

(1) U području treće kategorije kakvoće zraka Gradska skupština Grada Zagreba, gradsko odnosno općinsko vijeće donosi odluku o izradi sanacijskog programa za stacionarni izvor i rok u kojem se mora izraditi.

(2) Onečišćivac je dužan u roku što ga odredi Gradska skupština Grada Zagreba, gradsko odnosno općinsko vijeće izraditi sanacijski program.

(3) Sanacijski program iz stavka 2. ovoga članka mora sadržavati:

- opis posljedica prekomjerne onečišćenosti zraka,
- područje za koje se izrađuje sanacijski program,
- mjere kojima će se ostvariti poboljšanje kakvoće zraka,
- opis odabranih tehnoloških i drugih rješenja,
- procjenu troškova i koristi za odabrana rješenja s obzirom na poboljšanje kakvoće zraka,
- procjenu kakvoće zraka nakon provedbe sanacijskih mjera,
- plan pracenja kakvoće zraka i učinaka provedenih mjera,
- redoslijed i rok provedbe pojedinih mjera iz sanacijskog programa,

- rok provedbe sanacijskog programa,
- financijski plan provođenja programa,
- druge potrebne mjere.

(4) Onечишcivac mora pribaviti suglasnost na sanacijski program predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 45.

(1) Za područje u kojem je treća kategorija kakvoće zraka posljedica emisija skupnih izvora (kao što su promet, kućna ložišta i slično) izrađuje se cjeloviti sanacijski program. Izradu i provedbu cjelovitog sanacijskog programa, te redoslijed i prioritet u njegovoj provedbi, određuje Gradska skupština grada Zagreba, gradsko odnosno općinsko vijeće.

(2) Sredstva za provođenje sanacijskog programa iz stavka 2. ovoga članka osiguravaju se iz proračuna jedinice lokalne samouprave.

Staklenički plinovi

Članak 46.

(1) Sprječavanje i smanjivanje onечишcivanja koja utjecu na promjenu klime uređuje se praćenjem emisija stakleničkih plinova, Planom raspodjele emisijskih kvota stakleničkih plinova, dozvolom trgovanja pravima na emisije stakleničkih plinova i zajedničkim ulaganjima u mjere smanjivanja emisija stakleničkih plinova (u daljnjem tekstu: mjere zajedničkog ulaganja).

(2) Plan raspodjele emisijskih kvota mora se temeljiti na Planu i Strategiji energetskeg razvoja primjenom najboljih raspoloživih tehnika.

(3) Za provedbu Plana raspodjele emisijskih kvota, trgovanja emisijama i mjera zajedničkog ulaganja uspostavlja se registar emisija stakleničkih plinova koji vodi Agencija zaštite okoliša.

(4) Podaci iz registra emisija stakleničkih plinova dostupni su javnosti.

(5) Stakleničke plinove iz stavka 1. ovoga članka, način praćenja emisije stakleničkih plinova, njihovu emisijsku kvotu za određeno razdoblje, te plan raspodjele emisijskih kvota po djelatnostima i izvorima onечишcivanja, propisuje Vlada.

Članak 47.

(1) Predmet trgovanja predstavljaju prava na emisije stakleničkih plinova koje se dodjeljuju izvorima onечишcivanja zraka putem emisijskih kvota.

(2) Postupak dodjele prava na emisijske kvote pojedinim izvorima onечишcivanja, način trgovanja s dodijeljenom emisijskom kvotom, način izvješćivanja o postupanju s dodijeljenim kvotama i dostavljanje podataka u registar propisuje Vlada.

Clanak 48.

- (1) Mjere zajednickog ulaganja obuhvacaju ulaganje kapitala u razvoj i korištenje tehnologija kojima se sprjecavaju i smanjuju oneciscivanja koja utjecu na promjenu klime.
- (2) Mjere zajednickog ulaganja, njihovo vrednovanje i prihvatljivost ocjenjuje povjerenstvo koje imenuje Vlada.
- (3) Mjerila za odobravanje mjera zajednickog ulaganja, vrednovanje prikladnosti tih mjera s obzirom na ucinke smanjenja emisija staklenickih plinova, sastav povjerenstva za ocjenjivanje mjera, te nacin izvješćivanja o provedbi mjera propisuje Vlada.

V. POSLOVI PRACENJA KAKVOCE ZRAKA I EMISIJA U ZRAK

Clanak 49.

Nacin pracenja kakvoce zraka i prikupljanja podataka, mjerne postupke, nacin provjere kakvoce mjerenja i podataka kao i nacin obrade i prikaza rezultata i uskladenost s hrvatskim normama, nacin dostave podataka za potrebe informacijskog sustava kakvoce zraka, nacin redovitog obavješćivanja javnosti pravilnikom propisuje ministar.

Clanak 50.

Nacin pracenja (mjerenja) emisija iz stacionarnih izvora, mjerne postupke, nacin provjere ispravnosti i umjeravanja mjernog uredaja, postupak vrednovanja rezultata i uskladenost s hrvatskim normama, nacin dostave podataka za potrebe informacijskog sustava o emisijama, uvjete i nacin redovitog obavješćivanja javnosti o pracenju emisija pravilnikom propisuje ministar.

Clanak 51.

- (1) Pravne osobe registrirane za obavljanje djelatnosti pracenja kakvoce zraka dužne su pracenje kakvoce zraka obavljati prema pravilniku iz clanka 49. ovoga Zakona.
- (2) Pravne osobe registrirane za obavljanje djelatnosti pracenja emisija iz stacionarnih izvora dužne su pracenje emisija obavljati prema pravilniku iz clanka 50. ovoga Zakona.

Clanak 52.

- (1) Pravne osobe iz clanka 51. stavka 1. i 2. ovoga Zakona mogu poceti obavljati djelatnosti po pribavljanju dozvole Ministarstva, ako ovim Zakonom nije drukcije propisano.
- (2) Uvjete za izdavanje dozvole iz stavka 1. ovoga clanka propisuje pravilnikom ministar.
- (3) Na rješenje kojim se izdaje ili odbija dozvola iz stavka 1. ovoga clanka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor u roku 30 dana od dana dostavljanja rješjenja.

Clanak 53.

- (1) Pravna osoba vlasnik ili korisnik izvora onecišćivanja zraka koji, unutar svoje registrirane djelatnosti, samostalno obavlja poslove pracenja kakvoce zraka i pracenja emisija mora ih obavljati prema propisu iz clanka 49., odnosno iz clanka 50. ovoga Zakona.
- (2) Pravna osoba iz stavka 1. ovoga clanka mora pribaviti suglasnost Ministarstva.
- (3) Uvjete za izdavanje suglasnosti iz stavka 2. ovoga clanka propisuje ministar propisom iz clanka 52. stavka 2. ovoga Zakona.

Clanak 54.

- (1) Pravna osoba iz clanka 51. stavka 1. i stavka 2. i clanka 53., stavka 1. ovoga Zakona može dobiti dozvolu odnosno suglasnost za obavljanje poslova iz clanka 52., stavka 1. i clanka 53. stavka 1. ovoga Zakona uz uvjet da je strucno i tehnicki osposobljena što dokazuje potvrdom nacionalnog akreditacijskog tijela.
- (2) Ocjenjivanje strucne i tehnicke osposobljenosti iz stavka 1. ovoga clanka obavlja nacionalno akreditacijsko tijelo.

Clanak 55.

- (1) Ministarstvo ce po prijedlogu inspektora zaštite okoliša oduzeti dozvolu iz clanka 52. stavka 1. ovoga Zakona, odnosno suglasnost iz clanka 53. stavka 2. ovoga Zakona.
- (2) Protiv upravnog akta iz stavka 1. ovoga clanka nije dopuštena žalba ali se može pokrenuti upravni spor.
- (3) Pravomocni akt iz stavka 1. ovoga clanka Ministarstvo dostavlja Trgovackom sudu u sudski registar.

Clanak 56.

Ministarstvo jedanput godišnje objavljuje popis pravnih osoba iz clanka 52. stavka 1. i 2. ovoga Zakona kojima je izdana dozvola iz clanka 52. stavka 1. ovoga Zakona u Narodnim novinama.

VI. INFORMACIJSKI SUSTAV O KAKVOCI ZRAKA

Clanak 57.

- (1) Informacijski sustav o kakvoci zraka sastavni je dio informacijskog sustava zaštite okoliša i sadrži:
  - podatke o kakvoci zraka iz državne i lokalnih mreža,
  - podatke o emisijama izvora onecišćivanja zraka,
  - podatke o emisijama izvora koji utjecu na promjenu klime,
  - podatke o tvarima koje oštećuju ozonski sloj,

- podatke o kakvoci proizvoda,
- mjere i programe za zaštitu i poboljšanje kakvoce zraka,
- mjere i programe za zaštitu promjene klime,
- mjere i programe za zaštitu ozonskog omotaca,
- podatke o prekoračenju kritičnih razina i mjere zaštite ljudi i okoliša u takvim prilikama,
- podatke o pravnim osobama koje obavljaju djelatnost procjena kakvoce zraka i emisija,
- podatke iz katastra onečišćivanja okoliša,
- podatke o provedenom inspekcijskom nadzoru,
- podatke o izrecenim prekršajima,
- druge podatke važne za kakvocu zraka.

(2) Središnja tijela državne uprave i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, uredi državne uprave u županijama, pravne osobe koje imaju javne ovlasti, dužne su pravodobno i bez naknade osigurati podatke iz svoje nadležnosti, te druge podatke koji su potrebni za vođenje informacijskog sustava o kakvoci zraka i za izradu Plana, Programa i Izvješća.

(3) Informacijski sustav o kakvoci zraka za potrebe Ministarstva vodi Agencija zaštite okoliša.

(4) Agencija za zaštitu okoliša obvezna je pravovremeno i cjelovito prikupljati i unositi podatke u informacijski sustav.

(5) Nadzor nad izvršavanjem poslova iz stavka 4. ovoga članka obavlja Ministarstvo.

Članak 58.

Podaci iz informacijskog sustava o kakvoci zraka koriste se za razmjenu informacija o postajama u mreži za praćenje kakvoce zraka i tehnikama mjerenja, podataka dobivenih praćenjem kakvoce zraka u državnoj mreži i lokalnim mrežama, te podataka o emisijama iz izvora onečišćavanja zraka za potrebe izvješćivanja prema međunarodnim ugovorima i drugim međunarodnim obvezama, na način koji pravilnikom propisuje ministar.

Članak 59.

(1) Ministarstvo posreduje i razmjenjuje podatke o kakvoci zraka i emisijama s međunarodnim organizacijama i organizacijama drugih država sukladno potvrđenim (ratificiranim) međunarodnim ugovorima.

(2) Ministarstvo posreduje i razmjenjuje podatke s nadležnim tijelima i organizacijama Europske Unije na način i u rokovima koji su određeni u pravnim aktima Europske Unije.

VII. FINANCIRANJE ZAŠTITE I POBOLJŠANJA KAKVOCE ZRAKA

Clanak 60.

(1) Sredstva za financiranje zaštite i poboljšanja kakvoce zraka osiguravaju se u državnom proračunu, proračunima jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave, Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, te iz drugih izvora, prema odredbama ovoga Zakona.

(2) Sredstva iz stavka 1. ovoga članka koriste se za financiranje:

- državne i lokalne mreže,
- obveza prema međunarodnim ugovorima,
- izrade programa mjerenja posebne namjene,
- mjera zaštite građana i okoliša pri pojavi kritičnih razina,
- izrade i provedbe programa mjera za smanjivanje onečišćivanja zraka,
- mjera i programa za smanjenje utjecaja na promjenu klime,
- mjera i programa za zaštitu ozonskog sloja,
- sanacijskih programa,
- stručnih i znanstvenih istraživanja potrebnih za ostvarivanje ciljeva ovoga Zakona.

(3) Drugi izvori iz stavka 1. ovoga članka jesu:

- sredstva onečišćivaca, donacije, zajmovi, sredstva državne potpore, sredstva međunarodne pomoći, sredstva stranih ulaganja namijenjenih za zaštitu i poboljšanje kakvoce zraka.

VIII. EKONOMSKI POTICAJI

Clanak 61.

Za ulaganja u uređaje za pročišćavanje, postrojenja koja primjenjuju tehnologiju, sirovine i proizvodne postupke manje nepovoljna utjecaja na kakvoću zraka nego drugi srodni proizvodni postupci i tehnologije, korištenje obnovljivih izvora energije, mogu biti propisana oslobađanja poreza na dobit i poreza na dohodak, prema posebnim propisima.

IX. UPRAVNI NADZOR

Clanak 62.

(1) Upravni nadzor nad primjenom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, te zakonitost rada i postupanja tijela državne uprave, i osoba koje imaju javne ovlasti nad povjerenim im upravnim i drugim stručnim poslovima u području zaštite zraka obavlja Ministarstvo.

Clanak 63.

- (1) Ako se u provedbi upravnog nadzora utvrdi da su rješenjem nadziranog tijela, koje je konacno u upravnom postupku, povrijedene materijalne odredbe ovoga Zakona ili propisa donesenih na temelju njega, Ministarstvo ce rješenjem ukinuti po pravu nadzora.
- (2) Ako se u provedbi upravnog nadzora utvrdi da su rješenjem inspekcije zaštite okoliša, koje je konacno u upravnom, povrijedene odredbe ovoga Zakona ili propisa donesenih na temelju njega, Ministarstvo ce rješenjem poništiti po pravu nadzora.
- (3) Rješenje o ukidanju odnosno poništenju po pravu nadzora iz stavka 1. i 2. ovoga clanka može se donijeti u roku od dvije godine od dana kada je rješenje koje se ukida odnosno poništava postalo konacno u upravnom postupku.
- (4) Protiv rješenja iz stavka 1. i 2. ovoga clanka nije dopuštena žalba, vec se protiv njega može pokrenuti upravni spor.

X. INSPEKCIJSKI NADZOR

Clanak 64.

- (1) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega te pojedinih akata, uvjeta i nacina rada nadziranih pravnih i fizickih osoba obavlja inspekcija zaštite okoliša u Ministarstvu i podrucnim jedinicama Ministarstva u sjedištima i izvan sjedišta županija, odnosno u sjedištu Grada Zagreba.
- (2) Inspekcijski nadzor iz. stavka 1. ovoga clanka provode inspektori zaštite okoliša (u daljnjem tekstu: inspektor).
- (3) Na radno mjesto inspektora može se rasporediti osoba koja osim posebnim zakonom utvrdenih uvjeta za to zvanje ispunjava i posebne uvjete propisane Pravilnikom o unutarnjem redu Ministarstva kojega donosi ministar.
- (4) Ministar može radi hitne potrebe ili ekonomičnijeg obavljanja inspekcijskog nadzora, u skladu s posebnim zakonom, pisano narediti inspektoru iz jedne podrucne jedinice da privremeno provodi nadzor na podrucju druge podrucne jedinice.

Clanak 65.

Inspekcijski nadzor koji se odnosi na provedbu ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega kojima se propisuju granicne vrijednosti u vezi sa sastavom proizvoda i/ili drugih znacajki kakvoce proizvoda, nacin utvrdivanja kakvoce proizvoda, stavljanje proizvoda u promet na domacem tržištu, te nacin dokazivanja sukladnosti provodi gospodarski inspektor Državnog inspektorata na nacin propisan posebnim zakonom.

Clanak 66.

U provedbi inspekcijskog nadzora gospodarski inspektor ce rješanjem zabraniti stavljanje u promet proizvoda odnosno zabraniti prodaju proizvoda koji u svom sastavu sadrže tvari iznad propisanih granicnih vrijednosti, ako ili kakvoća proizvoda nije utvrđena na propisani način, ili dokazivanje sukladnosti proizvoda nije obavljeno, ili proizvod sadrži tvari koje nisu dozvoljene.

Clanak 67.

(1) U provedbi inspekcijskog nadzora inspektor provodi izravni uvid u opće i pojedinačne akte, nadzire uvjete i način rada nadziranih pravnih i fizičkih osoba te poduzima ovim Zakonom i drugim propisima predviđene mjere da se utvrđeno stanje, uskladi s ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega.

(2) U provedbi inspekcijskog nadzora inspektor nadzire:

- stacionarne izvore onečišćivanja zraka,
- redovitost praćenja emisije iz stacionarnih izvora onečišćivanja zraka,
- rad uređaja za smanjivanje emisija,
- vođenje evidencija o obavljenim mjerenjima s podacima o mjernim mjestima i rezultatima mjerenja, o upotrijebljenom gorivu i otpadu kod suspaljivanja i dostavljanje podataka o kakvoći zraka i emisijama iz stacionarnih izvora
- izvršenje obveza propisanih ovim Zakonom županije, Grada Zagreba, grada i općine,
- provedbu Plana mjera iz članka 43. stavak 1. ovoga Zakona,
- provedbu sanacijskog programa iz članka 44. stavka 3. ovoga Zakona,
- provedbu sanacijskog programa iz članka 45. stavka 1. ovoga Zakona
- praćenje kakvoće zraka u državnoj i lokalnoj mreži,
- provedbu mjera zaštite kakvoće zraka utvrđenih u aktu o procjeni utjecaja na okoliš po posebnom propisu,
- provedbu mjerenja posebne namjene iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona,
- postupanje s tvarima koje oštećuju ozonski sloj te njihovu potrošnju,
- postupanje s tvarima koje oštećuju ozonski sloj nakon prestanka uporabe proizvoda koji ih sadrži, način prikupljanja, uporabe i trajnog zbrinjavanja tih tvari,
- obavljanje djelatnosti, odnosno poslova praćenja kakvoće zraka i praćenja emisija,
- obavljanje djelatnosti održavanja i/ili popravka i isključivanja iz uporabe proizvoda koji sadrže tvari koje oštećuju ozonski sloj,
- dostavljanje podataka o dodijeljenim emisijskim kvotama u registar emisija stakleničkih plinova,
- korištenje sredstava određenih za provedbu mjera zaštite okoliša,
- provedbu međunarodnih ugovora iz područja zaštite zraka.

Clanak 68.

(1) U provedbi inspekcijskog nadzora inspektor je ovlašten:

- pregledati stacionarne izvore onečišćivanja zraka odnosno ući u građevine i druge poslovne prostore u kojima nadzirana pravna ili fizička osoba obavlja djelatnost,
- zatražiti i pregledati isprave na temelju kojih može utvrditi identitet nadzirane pravne ili fizičke osobe, odgovorne osobe u pravnoj osobi kao i drugih osoba nazornih tijekom inspekcijskog nadzora,

- uzimati izjave od odgovornih osoba nadziranih pravnih i fizickih osoba radi pribavljanja dokaza o cinjenicama koje se ne mogu izravno utvrditi kao i drugih osoba nazocnih tijekom inspekcijskog nadzora,
- utvrditi cinjenicno stanje na vizualni nacin (fotografija, film, video zapis i sl.),
- zatražiti pisano od pravne i fizicke osobe točne i potpune podatke dokumentaciju potrebnu u inspekcijskom nadzoru,
- zatražiti pisano izvješće nadzirane osobe o poduzetim mjerama naređenih u inspekcijskom nadzoru, te
- obavljati i druge radnje sukladno ovom Zakonu.

(2) Pocetak provedbe inspekcijskog nadzora inspektor ce najaviti odgovornoj osobi nadzirane pravne osobe i/ili fizickoj osobi, osim ako ocijeni da bi takva obavijest umanjila ucinkovitost inspekcijskog nadzora.

(3) Inspektor je dužan cuvati kao poslovnu tajnu podatak o kojem se nadzirana osoba dokaže da je poslovna tajna.

(4) Ako se inspektoru prilikom nadzora pruži fizicki otpor odnosno ako se takav otpor osnovano ocekuje, inspektor ce zatražiti pomoc ovlaštenih službenih osoba nadležne policijske uprave.

Clanak 69.

(1) Nadzirana pravna i fizicka osoba dužna je inspektoru omoguciti provedbu inspekcijskog nadzora, dati na uvid svu potrebnu dokumentaciju te na pisano traženje inspektora dostaviti ili pripremiti bez naplate dodatne podatke potrebne za obavljanje inspekcijskog nadzora.

(2) Smatra se da nadzirana pravna ili fizicka osoba nije omogucila obavljanje inspekcijskog nadzora, ako inspektoru nije dopustila uci u gradevine i druge poslovne prostore, odnosno ako mu u roku određenom u zapisniku, ne osigura uvid u traženu dokumentaciju i druge isprave potrebne za utvrđivanje cinjenicnog stanja.

Clanak 70.

(1) Ako inspektor u provedbi inspekcijskog nadzora utvrdi povredu odredbi ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega po službenoj ce dužnosti pokrenuti upravni postupak i poduzeti propisane mjere.

(2) Ako inspektor utvrdi da nisu povrijeđeni propisi ciju je primjenu ovlašten nadzirati, pisano ce o tome obavijestiti poznatog podnositelja prijave u roku od trideset dana od utvrđenja cinjenicnog stanja.

(3) Ako tijekom inspekcijskog nadzora inspektor utvrdi nepravilnosti koje nisu u njegovoj nadležnosti, dužan je o tome obavijestiti nadležno državno tijelo.

Clanak 71.

Stranke u inspekcijskom postupku nad primjenom ovoga Zakona i drugih propisa donesenih temeljem ovoga Zakona mogu biti onecišćivac, pravna osoba koje obavlja strucne poslove pracenja kakvoce zraka i emisija u zrak, osoba koja postupa s tvarima koje oštećuju ozonski sloj, te županija odnosno Grad Zagreb, grad i općina.

Clanak 72.

U provedbi inspekcijskog nadzora, u slucaju povrede ovoga Zakona i/ili propisa donesenih na temelju njega, inspektor ima pravo i obvezu nadziranoj pravnoj i fizickoj osobi rješanjem narediti mjere s rokom izvršenja i to: otklanjanje nedostataka ili nepravilnosti u radu, te zabranu obavljanja radnji u proizvodnom postupku, uporabu postrojenja i uredaja, mjerenja emisije iz stacionarnih izvora, zabranu uporabe postrojenja i uredaja koji su prouzročili prekoracenje granicne vrijednosti emisije, zabranu obavljanja djelatnosti pracenja kakvoce zraka i emisija u zrak, i održavanje i popravak proizvoda koji sadrže tvari koje oštećuju ozonski sloj ako nema dozvolu, provedbu mjera iz sanacijskog programa i iz akta procjene utjecaja na okoliš, te poduzimati i druge radnje u svrhu sprjecavanja onecišćenja zraka protivno ovome Zakonu.

Clanak 73.

(1) Inspektor ce poznatom onecišćivacu rješanjem narediti uklanjanje utvrđenih nedostataka ili nepravilnosti u radu zbog kojih je došlo ili može doci do prekoracenja tolerantne vrijednosti (*TV*) u određenom roku.

(2) Ako onecišćivac ne postupi po rješanju inspektora iz stavka 1. ovoga clanka, prisilit ce se na izvršenje prisilnom novcanom kaznom. Ako onecišćivac iz stavka 1. ovoga clanka i nakon izrecene novcane kazne ne izvrši rješanje, inspektor ce zabraniti uporabu postrojenja odnosno uredaja koji su prouzročili prekoracenja tolerantne vrijednosti (*TV*).

Clanak 74.

Inspektor ce poznatom onecišćivacu rješanjem narediti zabranu obavljanja radnji u proizvodnom postupku, uporabu postrojenja i uredaja koji su prouzročili onecišćenost zraka iznad kriticne razine dok se nedostaci ne uklone.

Clanak 75.

(1) Inspektor ce nadziranoj pravnoj ili fizickoj osobi rješanjem narediti mjerenja emisije iz stacionarnih izvora:

- radi utvrđivanja uzroka onecišćenosti zraka,
- ako je došlo do izmjene goriva,
- ako nije obavio mjerenje iz novih ili rekonstruiranih stacionarnih izvora,
- ako utvrdi nepravilnosti u obavljenom mjerenju, a na trošak osobe koja je mjerila.

(2) Inspektor ce nadziranoj pravnoj ili fizickoj osobi rješanjem narediti posebna mjerenja u slucaju osnovane sumnje da je došlo do prekomjernog ispuštanja onecišćujućih tvari u zrak.

(3) Ako pravna ili fizicka osoba iz stavka 1. ovoga clanka i nakon izrecene prisilne novcane kazne ne postupi po rjesenju inspektora, izvršenje ce se izvršiti putem druge osobe.

Clanak 76.

Inspektor ce nadziranoj pravnoj ili fizickoj osobi rjesenjem narediti zabranu uporabe postrojenja i uređaja koji su prouzrocili prekoracenje granicne vrijednosti emisije, dok se nedostaci ili nepravilnosti ne otklone.

Clanak 77.

- (1) Inspektor ce nadziranoj pravnoj ili fizickoj osobi rjesenjem narediti provedbu mjera:
  - iz sanacijskog programa, ako ih ne provodi ili ih ne provodi u određenom roku,
  - iz akta procjene utjecaja na okoliš, ako ih ne provodi.
- (2) Ako pravna ili fizicka osoba ne postupi po rjesenju inspektora iz stavka 1. ovoga clanka, prisilit ce se na izvršenje novcanom kaznom.

Clanak 78.

- (1) Inspektor ce nadziranoj pravnoj osobi rjesenjem narediti zabranu obavljanja djelatnosti odnosno poslova pracenja kakvoce zraka i emisija u zrak:
  - ako nema dozvolu odnosno suglasnost Ministarstva,
  - ako ne ispunjava uvjete na temelju kojih je dobila dozvolu odnosno suglasnost Ministarstva, do ispunjavanja uvjeta.
- (2) Inspektor ce pravnoj, odnosno fizickoj osobi rjesenjem zabraniti održavanje i popravak proizvoda koji sadrže tvari koje oštećuju ozonski omotac ako nema dozvolu Ministarstva.
- (3) Ako pravna osoba iz stavka 1. podstavka 2. ovoga clanka ne postupi po rjesenju, inspektor ce predložiti Ministarstvu oduzimanje dozvole odnosno suglasnosti.

Clanak 79.

- (1) Ako inspektor utvrdi prekoracenje granicne vrijednosti emisije iz stacionarnih izvora na temelju emisijskih podataka može donijeti inspekcijsko rjesenje i bez saslušanja stranke.
- (2) Inspektor može donijeti usmeno rjesenje u slucaju pojave kriticnih razina poznatom onecišćivacu koji je prouzrocio onecišćenost zraka iznad kritične razine.
- (3) Inspektor može donijeti usmeno rjesenje u slucaju kada je potrebno otkloniti neposrednu opasnost za zdravlje ljudi i okoliš.
- (4) Pismeni otpravak usmenog rjesenja mora se dostaviti stranci u roku od osam dana od dana donošenja usmenog rjesenja.
- (5) Obveza izvršenja usmenog rjesenja pocinje teci od dana priopćenja usmenog rjesenja stranci.

Clanak 80.

- (1) U svrhu osiguranja provedbe upravnih mjera iz clanka 73., 74., 76. i 77. inspektor može zapecatiti radne prostorije, prostore i uredaje.
- (2) Ministar donosi nputak o nacinu pecacenja, kada se rjesenja donijeta na temelju ovoga Zakona izvršavaju pecacenjem.

Clanak 81.

- (1) Ako je inspekcijskim rjesenjem, koje je konacno, stranci naredena odredena obveza, a inspektor koji je donio to rjesenje smatra da su u rjesenju nepravilno primijenjene odredbe ovoga Zakona i propisima donesenih na temelju njega, može takvo rjesenje ukinuti ili izmijeniti radi njegova uskladivanja s ovim Zakonom i propisima donesenih na temelju njega.
- (2) Rjesenje iz stavka 1. ovoga clanka ukida ili mijenja inspektor koji ga je donio.

Clanak 82.

- (1) Ako inspektor utvrdi da rjesenje nije izvršeno u određenom roku, pokrenut ce postupak za njegovo izvršenje donošenjem zakljucka o dozvoli izvršenja.
- (2) Zakljucak o dozvoli izvršenja rjesenja inspektor ce donijeti nakon nadzora izvršenja rjesenja bez odgadanja, a najkasnije u roku od 8 dana od dana nadzora.

Clanak 83.

- (1) Ako nadzirana pravna i fizicka osoba ne izvrši rjesenjem naredenu mjeru iz clanka 73., 75. i 77. ovoga Zakona, inspektor ce nadziranu osobu prisiliti na izvršenje novcanom kaznom u iznosu od 30.000,00 kuna za pravnu osobu odnosno 5.000,00 kuna za fizicku osobu.
- (2) Novcani iznos prisilne mjere iz stavka 1. ovoga clanka uplacuje se u korist proracuna Grada Zagreba, opcline, odnosno grada na cijem podrucju se nalazi izvor onečiscivanja zraka i koristi se za mjere zaštite zraka prema Programu zaštite i poboljšanja kakvoce zraka.

Clanak 84.

- (1) Ako nadzirana pravna ili fizicka osoba ne izvrši rjesenjem naredenu mjeru iz clanka 75. ovoga Zakona, izvršenje ce se izvršiti putem druge osobe na trošak nadzirane osobe kojoj je izvršenje naredeno.
- (2) Troškovi izvršenja inspekcijskog rjesenja namiruju se iz Državnog proracuna do naplate od nadzirane pravne, odnosno fizicke osobe kojoj je izvršenje naredeno.

(3) Ako je nadzirana pravna, odnosno fizicka osoba izvršila obvezu po rješenju nakon pokretanja postupka izvršenja, inspektor ce po službenoj dužnosti donijeti zaključak o obustavi postupka.

Clanak 85.

(1) Protiv rješenja inspektora, zaključka o dozvoli izvršenja, zaključka o obustavi postupka i zaključka o troškovima izvršenja, koji donese inspektor u podrucnoj jedinici Ministarstva može se izjaviti žalba Ministarstvu.

(2) U slucajevima kada inspektor u Ministarstvu donosi akte iz stavka 1. ovoga clanka, protiv rješenja inspektora može se pokrenuti upravni spor.

(3) Žalba izjavljena protiv rješenja inspektora ne odgoda izvršenje rješenja.

Clanak 86.

Ako utvrdi da je povrijeđen ovaj Zakon ili drugi propis donesen na temelju njega, inspektor ima pravo i obvezu:

- podnijeti bez odgadanja prekršajnu ili kaznenu prijavu nadležnom tijelu, zbog prekršajnog ili kaznenoga djela,
- poduzeti druge mjere i izvršiti druge radnje za koje je ovlašten na temelju ovoga Zakona i posebnog propisa.

XI. KAZNE NE ODREDBE

Clanak 87.

(1) Novcanom kaznom u iznosu od 300.000,00 do 600.000,00 kuna kaznit ce se za prekršaj pravna osoba ako:

- stacionarni tockasti izvor nije izgrađen ili proizveden, opremljen, rabljen i održavan tako da ne ispušta u zrak onečišćujuće tvari iznad granicnih vrijednosti emisije koje mogu ugroziti zdravlje ljudi, kakvocu življenja i okoliš (clanak 8. stavak 4),
- stacionarni difuzni izvor nije izgrađen ili proizveden, opremljen, rabljen i održavan tako da ne ispušta/unosi onečišćujuće tvari u zrak u kolicinama koje mogu ugroziti zdravlje ljudi, kakvocu življenja i okoliš (clanak 8. stavak 4.),
- u okolici stacionarnog izvora ne obavlja mjerenja određena u postupku procjene utjecaja na okoliš (clanak 26. stavak 1.),
- emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnog izvora prekoracuje propisanu granicnu vrijednost (clanak 38. stavak 1.),
- sastavnice proizvoda i/ili druge znacajke kakvoce proizvoda prekoracuju propisane granicne vrijednosti (clanak 38. stavak 2.),
- ne provede i financira mjere za smanjivanje emisije onečišćujućih tvari u zrak utvrđenih u Planu mjera (clanak 43. stavak 4.),
- ne izradi i provede sanacijski program u zadanom roku (clanak 44. stavak 2. i 3).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga clanka kaznit ce se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novcanom kaznom u iznosu od 40.000,00 do 70.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 250.000,00 kuna.

Članak 88.

1. Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 300.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

- podatke o obavljenim mjerenjima određenima u aktu o procjeni utjecaja na okoliš ne dostavi upravnom odjelu županije odnosno upravnom tijelu Grada Zagreba do 31. ožujka tekuće godine za proteklu godinu (članak 26. stavak 4.),
- ne dostavi podatke o stacionarnom izvoru, svakoj njegovoj promjeni (rekonstrukciji) i o upravitelju uredu državne uprave u županiji odnosno upravnom odjelu grada Zagreba nadležnom za zaštitu okoliša (članak 33. stavak 1. podstavak 1.),
- ne osigura redovito praćenje emisija onečišćujućih tvari iz stacionarnog izvora (članak 33. stavak 1. podstavak 2.),
- ne osigura obavljanje mjerenja emisije onečišćujućih tvari iz stacionarnog izvora i o tome ne vodi evidenciju (članak 33. stavak 1. podstavak 3.),
- ne vodi evidenciju o obavljenim mjerenjima s podacima o mjernim mjestima i rezultatima mjerenja te učestalosti mjerenja emisije (članak 33. stavak 1. podstavak 4.),
- ne vodi evidenciju o upotrijebljenom gorivu i otpadu kod procesa suspaljivanja (članak 33. stavak 1. podstavak 5.),
- ne vodi evidenciju o radu uređaja za smanjivanje emisija (članak 33. stavak 1. podstavak 6.),
- utvrđivanje kakvoće proizvoda te način dokazivanja sukladnosti ne provodi na propisan način (članak 38. stavak 2.),
- ne dostavlja podatke o dodijeljenim kvotama u registar emisija stakleničkih plinova na propisan način (članak 47. stavak 2.),
- ne provodi praćenje kakvoće zraka na propisan način (članak 49.),
- ne provodi mjerenje emisija u zrak na propisan način (članak 50.),
- obavlja djelatnost praćenja kakvoće zraka i praćenja emisija bez dozvole Ministarstva (članak 52. stavak 1.),
- obavlja poslove praćenja kakvoće zraka i praćenja emisija bez suglasnosti Ministarstva (članak 53. stavak 2.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 25.000,00 do 50.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 70.000,00 do 150.000,00 kuna.

Članak 89.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

- ne postupi s tvarima koje oštećuju ozonski sloj na propisan način (članak 40. stavak 1.),
- ne postupi s proizvodima koji sadrže ili su pomoću tvari koje oštećuju ozonski sloj na propisan način (članak 40. stavak 1.),
- nije prošla obuku prema programu stručnog usavršavanja (članak 40. stavak 3.),

- obavlja poslove održavanja i/ili popravka te isključivanja iz uporabe proizvoda koji sadrže ili koriste tvari koje oštećuju ozonski sloj bez dozvole Ministarstva (članak 40. stavak 4.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 25.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 25.000,00 do 70.000,00 kuna.

Članak 90.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako inspektoru nije dopustila ući u građevine i druge poslovne prostore odnosno ako mu u roku određenom u zapisniku, ne osigura uvid u traženu dokumentaciju i druge isprave potrebne za utvrđivanje činjeničnog stanja (članak 69. stavak 2.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 1.000,00 kuna.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 2.000,00 kuna.

Članak 91.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj županija odnosno Grad Zagreb ako:

- ne donese Program zaštite i poboljšanja kakvoće zraka (članak 10. stavak 1),
- ne donese Izvješće o provedbi Programa za razdoblje od dvije godine (članak 12. stavak 1.),
- ne uspostavi lokalnu mrežu za trajno praćenje kakvoće zrake na svom području ako su razine onečišćenosti više od *GV* (članak 25. stavak 2.),
- ne dostavi izvješće o podacima mjerenja iz lokalne mreže za proteklu kalendarsku godinu do 30. travnja tekuće godine Agenciji zaštite okoliša (članak 25. stavak 5.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj Grad Zagreb, grad i općina ako:

- ne donese odluku o mjerenjima posebne namjene (članak 27. stavak 2.),
- ne naredi provedbu posebnih mjera zaštite zdravlja ljudi ako se izmjere/utvrde kritične razine (članak 32. stavak 1.),
- ako o pojavi kritičnih razina ne obavijesti javnost posredstvom medija (članak 33. stavak 3.),
- ne donese Plan mjera za smanjivanje onečišćivanja zraka (članak 43. stavak 1.),
- ne donese odluku o izradi sanacijskog programa za stacionarni izvor (članak 44. stavak 1.),
- ne izradi i provede cjeloviti sanacijski program (članak 45. stavak 1.).

(3) Za prekršaje iz stavka 1. i 2. ovoga clanka kaznit ce se odgovorna osoba u županiji odnosno Gradu Zagrebu novcanom kaznom u iznosu od 15.000,00 do 25.000,00 kuna.

Clanak 92.

(1) Novcanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 300.000,00 kuna kaznit ce se za prekršaj grad i opcina:

- ne donese Program zaštite i poboljšanja kakvoce zraka za pojedino područje u kojem je razina onečišćenosti iznad dopuštenih tolerantnih vrijednosti (clanak 10. stavak 3.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga clanka kaznit ce se odgovorna osoba u Gradu Zagrebu, gradu i opcini novcanom kaznom u iznosu od 15.000,00 do 25.000,00 kuna.

XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Clanak 93.

Vlada je dužna donijeti Plan zaštite i poboljšanja kakvoce zraka iz clanka 9. ovoga Zakona do 31. prosinca 2005. godine.

Clanak 94.

Županija odnosno Grad Zagreb dužni su donijeti Program zaštite i poboljšanja kakvoce zraka za razdoblje od cetiri godine do 30. lipnja 2006. godine.

Clanak 95.

Županija i Grad Zagreb, gradovi i opicine dužni su uspostaviti mrežu za pracenje kakvoce zrake na svom području ako su razine onečišćenosti više od *GV* do 31. prosinca 2006.

Clanak 96.

(1) Pravne osobe koje su temeljem odredbi Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine, broj 82/94 i 128/99) i Uredbe o uvjetima za izdavanje suglasnosti za obavljanje strucnih poslova zaštite okoliša (Narodne novine, broj 7/97) dobile suglasnost za obavljanje strucnih poslova pracenja stanja okoliša i emisija u zrak, dužne su u roku od godinu dana od dana pocetka primjene ovoga Zakona Ministarstvu podnijeti zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova pracenja kakvoce zraka i emisija u zrak prema odredbama ovoga Zakona.

(2) Pravnim osobama iz stavka 1. ovoga clanka, ako u roku iz stavka 1. ovoga clanka ne podnesu zahtjev, prestaje pravo na obavljanje strucnih poslova pracenja stanja okoliša i emisija u zrak.

(3) Pravna osoba iz clanka 55. stavka 2. ovoga Zakona dužna je zahtjev za izdavanje suglasnosti podnijeti Ministarstvu u roku od godinu dana od dana pocetka primjene ovoga Zakona.

Clanak 97.

- (1) Obvezuje se Vlada da propise iz clanka 30. stavaka 1. i clanka 40. stavka 1. ovoga Zakona donese u roku od dvanaest mjeseci od dana pocetka primjene ovoga Zakona.
- (2) Obvezuje se Vlada da propise iz clanka 18. stavka 2., clanka 21. stavka 2., clanka 38. stavka 1. i 2., clanka 39. stavka 2. i clanka 46. stavka 5. ovoga Zakona donese u roku od osamnaest mjeseci od dana pocetka primjene ovoga Zakona.
- (3) Obvezuje se ministar da propise iz clanka 40. stavak 3., clanka 49., clanka 50., clanka 52. stavka 2., clanka 58., i clanka 80. stavka 2. ovoga Zakona donese u roku od dvanaest mjeseci od dana pocetka primjene ovoga Zakona.
- (4) Obvezue se ministar da propis iz clanka 22. stavka 3. ovoga Zakona donese u roku od osamnaest mjeseci od dana pocetka primjene ovoga Zakona.

Clanak 98.

Do donošenja propisa iz clanka 97. ovoga Zakona primjenjivat ce se Uredba o granicnim vrijednostima emisije oneciscujucih tvari u zrak iz stacionarnih izvora (Narodne novine, broj 140/97, 105/02, 108/03 i 100/04), Uredba o preporucenim i granicnim vrijednostima kakvoce zraka (Narodne novine, broj 101/96 i 2/97), Uredba o odredivanju lokacija postaja u državnoj mreži za trajno pracenje kakvoce zraka (Narodne novine, broj 4/02) i Program mjerenja kakvoce zraka u državnoj mreži za trajno pracenje kakvoce zraka (Narodne novine, broj 43/02).

Clanak 99.

Postupci pokrenuti po odredbama Zakona o zaštiti zraka (Narodne novine, broj 48/95) do dana pocetka primjene ovoga Zakona dovršit ce se po odredbama toga Zakona.

Clanak 100.

Pokrenuti postupci pred prekršajnim sudom po odredbama Zakona o zaštiti zraka (Narodne novine, broj 48/95), do dana pocetka primjene ovoga Zakona dovršit ce se po odredbama toga Zakona.

Clanak 101.

Clanak 5. stavak 1. podstavak 4. i 5. Uredbe o uvjetima za izdavanje suglasnosti za obavljanje strucnih poslova zaštite okoliša (Narodne novine, broj 7/97) primjenjuje se do donošenja propisa iz clanka 52. stavka 2. ovoga Zakona.

Clanak 102.

- (1) Odredba clanka 26. stavka 2. ovoga Zakona primjenjuje se od 1. siječnja 2007. godine.
- (2) Odredbe clanka 47. i clanka 48. ovoga Zakona primjenjuju se od dana stupanja na snagu Zakona o potvrdivanju (ratifikaciji) Kyoto protokola uz Okvirnu konvenciju Ujedinjenih naroda o promjeni klime.

(3) Odredba članka 54. stavka 1. ovoga Zakona primjenjuje se od 1. siječnja 2007. godine.

Članak 103.

Danom početka primjene ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o zaštiti zraka (Narodne novine, broj 48/95).

Članak 104.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama, a primjenjuje se od 31. ožujka 2005. godine.